

Az evangélium mint a hit alapja

Lekció: Zsid 10,11-18/**Textus:** Gal 1,10-24

2021. szeptember 19.

Kedves Testvérek!

Egy héttel ezelőtt elkezdünk egy új sorozatot, vasárnaponként Pál apostol Galatákhöz írott levelét fogjuk végigvenni. Ez egy viszonylag rövid levél, viszont annál tartalmasabb. Azért, hogy minél jobban ráhangolódjunk mondanivalójára, bevezetésként mondok néhány fontosabb tudnivalót róla, ami többnyire már elhangzott múlt héten is.

A Galatákhöz írt levél olyan központi kérdésekkel foglalkozik, mint az üdvösség (=bűnbocsánat, örök élet, Isten közösége) isteni és emberi oldala; hogy mit jelent hinni, és milyen következményei vannak a Krisztusban való hitnek az életünkre, és a világra. Röviden összefoglalva: Pál egyedül Krisztus kereszthalálát és feltámadását tekinti az üdvösség alapjának. És nem győzi hangsúlyozni, hogy ehhez az ember egyedül hit által tud kapcsolódni.

Amit még szeretnék kiemelni, mert nem teljesen egyértelmű első vagy második olvasásra, az a levél megírásának oka. Erről is volt szó múlt héten. Pál címzettjei a galatagyülekezetek Kis-Ázsiában, akik között bizonyos tévtanítók jelentek meg. Az ő „szolgálatuk” nyomán a testvérek összezavarodtak, elbizonytalanodtak, sőt viszály támadt közöttük Isten igazságát illetően. A tévtanítás viszonylag egyszerű: ahhoz, hogy valaki Isten népéhez tartozzon és üdvösséget kapjon, szükség van bizonyos ószövetségi törvények megtartására, különösképpen a körülmetélkedésre.

Pál erélyesen és határozottan szólítja meg a galatákat ennek kapcsán. Kategorikusan kijelenti, hogy az az út, amelyet most elkezdték, tévút. Amiben hisznek, bármilyen kegyesnek és teológiaiilag megindokolhatónak tűnik is, valójában nem az evangélium. Mert Pál végig az evangélium igazságára fókuszál. Az evangéliumra mint a hitnek alapjára. Nem mindegy, hogy mire alapozzuk hitünket, mert az teljes életünkre hatással lesz!

Ezen a ponton kapcsolódunk a mai szakaszunkkal. Logikusan következik, hogy miután Pál érvényteleníti a tévtanítást, szükség van arra, hogy visszaterelje a figyelmet az igazi evangéliumra.

Nagyon érdekes, Pál nem azzal kezdi, hogy tételekben megfogalmazza, micsoda az evangélium. Nem beszél el a názáreti Jézus földi szolgálatát sem. (Bár meg kell jegyezni, hogy a levél köszöntésében rögtön emlékezteti őket a Krisztusról szóló örömhírré). Pál ezeknek a gyülekezeteknek az alapító apostola volt. Felhívja a figyelmet arra, hogy ők már megkapták tőle az evangéliumot, már Krisztusban vannak, de ettől eltértek. Ezért elkezdi megvédeni azt a

tanítást, amit tőle hallottak. Méghozzá a saját élettörténetén keresztül mutatja be, hogy az evangélium, amiben már korábban is hittek, továbbra is igaz és megbízható.

Első ránézésre Pál rosszul választja meg eszközeit a meggyőzéshez. Ingoványos terepre lép. Azt olvastuk, hogy ő nem emberi tanítóktól hallotta az evangéliumot; továbbá azzal támasztja alá szavainak hitelességét, hogy ő Isten színe előtti őszinteséggel szól. Számunkra ezek nem bizonyító erejű érvek. Annyiszor visszaéltek már az „Isten a tanúm”, és az „ezt üzent nekem Isten” mondatokkal, hogy Pál szavainak hitele is gyengült. Pál első olvasóit sem biztos, hogy ez az érvelés meggyőzte. A mi társadalmunk is alapvetően gyanakvó.

Gondoljunk csak bele, mennyire bizonytalan világban élünk. Valószínűleg mást is nyugtalansággal tölt el, amikor egy élelmiszer csomagolásán csak ennyi található: „származási hely – nem EU.” Rengeteg márka teszi bele a mottójába, reklámfeliratába, hogy az eredeti, a hamisítatlan, az egyetlen. Ha őszinték vagyunk, néha az ilyen feliratoknál az ellenkezőjére számítunk. A hírek megbízhatóságáról nem is beszélnek. Honnan tudhatnánk, mi az igaz, a valós, a hiteles?

Nincs ez másként a hitünkkel kapcsolatban sem. Mi az a megbízható alap, amire építhetjük hitünket? Ha úgy vagyunk itt jelen, hogy keressük melyik vallás ad meggyőző választ az élet értelmére, akkor bennünk van ez a kérdés. Ha pedig már hiszünk, mennyiszor okozhat gondot nekünk egy-egy történés mögött felfedezni Isten kezét? Hány kört szoktunk futni, míg megbizonyosodunk, hogy valami Isten akarata az életünkben? Honnan tudhatom bizonyosra Isten vezetését? Nem könnyű, de rendkívül fontos kérdések ezek. Az ilyen önvizsgálatot, reflexiót, józan végiggondolást nem spórolhatjuk meg, ha valóban fontos számunkra Isten igazsága. Viszont sokszor az ilyen jellegű kérdésekre nem találunk biztos választ. Valaki egyszer panaszkodott nekem, hogy ő kész engedelmeskedni Istennek, csak mutatná meg az ő kérdésére az egyértelmű igent vagy nemet. De nem mindig ilyen egyértelmű, és ezt el kell fogadnunk. Az ószövetség bölcsen mondja: „a titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a miénk...” (5Móz 29,28). Jézus Krisztus pedig hozzáteszi: „keresetek és találtok!” (Mt 7,7) E kettőt együtt kell lássuk.

Gyülekezeti szinten is jelen van a bizonytalanság. Például házicsoporton megoszt egy tag valamit az ő személyes megértéséből. Felülbírálhatom-e az ő tapasztalatát? Ha valamit máshogyan látunk, értünk az Igéből, akkor kinek van igaza? Milyen igazodási pontunk van?

Helyesen tesszük, ha ezekkel a kérdésekkel együtt figyelünk Pál szavaira. Amint azt már említettem, ő a saját életét, elhívását és megtérést beszéli el példaként. Azért nevezem példának ezt a történetet, mert szerepel benne három olyan szempont, amik segítenek nekünk a felsorolt kérdések megválaszolásában. Három olyan tényezőt mindig érdemes szem előtt

tartanunk, amikor pl. azt keressük, vajon Isten indítására végzünk-e egy feladatot, vagy sem. Vagy amikor úgy érezzük, elbizonytalanodtunk hitünkben.

Könnyen megjegyezhető ez a három: kinyilatkoztatás, közösség, következmény.

1. Kinyilatkoztatás

Pál azt mondja az ő tanítása nem emberektől, apostoloktól származik, hanem személyesen a feltámadt Jézus kinyilatkoztatásából. Ez egy nagyon erős kifejezés. A kinyilatkoztatás alatt valami félreérthetetlen, Isten által megvilágított, a szív legmélyén megérett igazságot kell értenünk. Kaphatunk ilyen felismerést egy istentiszteleten is, de sokak számára ilyen mély megtapasztalás a megtérés. Isten leleplezi az életünket: a gondolatainkat, a motivációinkat. És ezzel egy időben megmutatja az ő szeretetét. Biztos vagyok benne, hogyha már átéltek ezt, akkor valamennyire visszavágyunk erre az állapotra. Kiindulási pontként funkcionál számunkra, amikor arról van szó, hogy milyenek ismertük meg Istent.

Ez tehát a személyes megérettés, az Istentől jövő megerősítés. Ha valaki másnak a személyes élményéről van szó, akkor ez általában lekövethetetlen, de nem vitathatjuk, hogy a Szentlélek kikutathatatlan módokon is cselekszik. Ott is dolgozik, ahol nem sejtjük.

Mivel Pált azzal vádolhatták, hogy ő valójában kitalált, emberektől tanult evangéliumot hirdet, ezért rámutatott: az, ami vele végbement a damaszkuszi úton, nem magyarázható mással mint Isten kegyelmével. Az a féktelen ellenségesség és gyűlölet, amit érzett a krisztuskövetők iránt, nem múlik el csak úgy magától, emberi meggyőzésre. És nem lehet valakit, aki gyerekkorától kezdve következetesen szánta oda magát egy magas erkölcsi és vallási mércének, csak úgy egyik pillanatról a másikra kizökkenteni a gondolkozásából. Emberi eszközökkel nem.

Az első tehát ez: Istentől kapott személyes tapasztalat, felismerés. Érdeemes ehhez visszatérni, mikor viszonyítási pontot keresünk. Visszatérni és hálát adni, hogy az ő kegyelme nem szűnt meg. Ha pedig még nem éltünk át ilyet, akkor lehet kérésünk Isten felé, hogy szólítson meg személyesen. Mert ő úgy fog hozzánk szólni, ahogyan azt megértjük. De vigyáznunk kell arra, hogy a saját élményeikkel ne méregessük mások tapasztalatát.

2. Közösség

Ezzel elérkezünk a második szempontig, ami a közösség. Pál történetében ez most kevésbé hangsúlyos, de a következő fejezetben többet szól róla. Sorrendet állít: előbb találkozott a feltámadt Jézussal, és csak sokkal később a tekintélyt viselő apostolokkal. Pál itt még a kinyilatkoztatást hangsúlyozza, mert őt megvádolták azzal, hogy emberektől függ. Azzal is támadták, hogy elferdítette, leegyszerűsítette az evangéliumot. Nem „hivatalos” a tanítása. Ezért Pál röviden rámutat: az apostolok nem tanították őt. Nem javították ki az ő üzenetét. Hanem megerősítették benne. De nem csak ezért fontos a közösség. Pál figyelmezteti a

galatákat, hogy ha elfogadják ezt a másik „evangéliumot”, akkor elszakadnak a többi hívótól. A közös hitvallástól. Ez pedig bizony komoly veszély.

Mert a hívők közössége mércévé tud válni. Feltehetjük a kérdést: azok az emberek, akik már Krisztusban vannak, vajon milyenek látják az én hitemet? Egy számomra megbízható testvér mit gondol az én kérdéseimről? Félreértés ne essék: nem a másoknak való megfelelésről van szó. De ha közös alapon áll egy közösség, akkor tudják egymást abban segíteni, hogy ne térjenek el attól. Sokak számára ismerős ez az eset munkaközösségeken belül: a közös cél, értékrend keretét tud adni az együttműködésnek. Tudom, hogy megosztó téma a foci, különösen a magyar foci, de tanulságosnak tartom, hogy a mostanában tartott világbajnok selejtezők után a szövetségi kapitány elmondta, hogy akkor romlott sokat a csapat teljesítménye, amikor elkezdtek egyénieskedni. Amikor eltértek a közös alaptól, amiben megegyeztek. Testvéri közösségen belül is, abban tudjuk egymást segíteni, ha közös alapra épül a hitünk. Így nem az elvárásokat fogjuk gyarapítani, hanem közösen fogjuk keresni, mire indít Isten. Gyönyörűen fogalmaz Pál a szakasz elején: „ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája.” Pontosabban rabszolgája. Ha többen vagyunk Krisztus rabszolgái, vagyis olyan emberek, akik teljesen Krisztustól függenek és hozzá tartoznak, akkor a hitünk is megalapozottabb lesz.

3. Következmény

Az utolsó szempont, amit Pál említ elbeszélésében, a hit következményei. Azt mondja: vizsgáljátok meg milyen hatással volt rátok az én evangéliumom, és milyen hatással az újonnan jött tévtanítóké? A saját történetét ilyen értelemben is használja: az evangélium rám gyakorolt hatását is gondoljátok végig. Magatok között pedig épülést vagy rombolást tapasztaltatok? Gyógyulást vagy stagnálást, esetleg a károk nagyobbodását érzékelitek? Erősítette a közösségen belüli egységet, vagy éppen megtörte azt? Békesség vagy békétlenség van bennetek? Pál arról ír, hogy szolgálata nyomán a pogányokhoz eljutott az evangélium. Sőt, dicsőítették őerte Istent. Egy másik gyülekezetnek is hasonlóan írt az evangélium következményeiről. A korinthusi gyülekezetben is megjelentek tévtanítók, és Pál ezt írja nekik: „ha az Úr akarja, hamarosan elmegyek hozzátok, és megismerkedem majd ezekkel a felfuvalkodottakkal, de nem a beszédükkel, hanem az erejükkel. Mert nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben.” (1Kor 4,19-20). Sok mindent lehet vallani, de az, ami valódi, átüt a szavainkon is. A hatást nem lehet letagadni.

Azt mondtam, az evangélium az, amire hitünk épül. Az a mag, amiből kinő minden. Miért fontos erről ennyit beszélni? Úgy gondolom azért, mert ezt a magot nagyon nehéz megtalálnunk. Éljük a mindennapjainkat, amiben valahogyan jelen van az Istennel való

kapcsolatunk. Ha régebbi ez a kapcsolat, akkor lehet egészen természetes része az életünknek. De az is lehet, hogy azt érezzük, küzdenünk kell, hogy legyen figyelmünk, akaratunk Istent követni. Lehet még azt sem igazán értjük, mit jelent az Istennel való kapcsolat – attól még valamilyen hit, világkép ott van a szívünkben, ami vezet. Ez nyilván nagyon változó mindannyiunknak. Viszont mindannyiunk számára döntő fontosságú, hogy mire alapozzuk a hitünket és életünket. Ezt pedig felfedezni nagyon nehéz. A már említett szempontok természetesen sokat segítenek: Isten személyes megszólítását tapasztaltam-e? Hogyan viszonyulok a gyülekezetemhez, a gyülekezetem hitvallásához? És ez a harmadik szempont segít még mélyebbre menni.

Pál azt írja, hogy mikor megjelentek a galaták között a tévtanítók, a testvérek elbizonytalanodtak. Az ő üzenetük egyszerűnek tűnt: szükség van a körülmetélkedésre az üdvösséghez. Olyan, mintha csak annyit mondtak volna: nem vagy elég. Lehet, hogy valahova már eljutottál a hitedben, de még nem vagy elég. Ha ezt érezzük hitünk legfelsőbb motivációjaként, hogy még nem vagyunk elegek, elég jók, elég állhatatosak, elég hűségesek; nem elég nagy a hitünk és bizalmunk, akkor nem az evangéliumban hiszünk. Mert az evangélium nem ezt mondja. Az evangélium azt mondja: Krisztus elég. Nem azt mondja, hogy elég jó vagy te így is Istennek, hanem, hogy Krisztus váltsága elég. Az ő kereszthalála, amit érted vállalt, tökéletes. Bőven elég arra, hogy te örök életet kapj. Elég arra, hogy megtisztulj bűneidtől, és hogy megtartsd téged az Isten közösségében. Nem vagy elég, vagy pedig Krisztus elég. Meg kell vizsgálnunk, melyik az életünk alapja.

Mert ha nem Krisztus áldozata az alap, hanem valami más, akkor sosem leszünk biztosak és bizonyosak. Ha például önmagunk leszünk az alap, vagy mások elvárásai, akkor vagy könnyen megelégszünk azzal, ahova eljutottunk, vagy éppen végeláthatatlan teperés lesz az élet. Ahogyan a Zsidókhoz írt levélből olvastuk: újra és újra bemutatott áldozat, valódi megbocsátás nélkül. De Jézus halála és feltámadása elég volt ahhoz, hogy bűneinkre bocsánatot szerezzen. Elég nagy árat fizetett ahhoz, hogy megmutassa, ő nem mond le rólunk. Ezért alapozhatjuk rá hitünket.

Összefoglalva az elhangzottakat: amikor bizonytalanságban vagyunk az életünkkel vagy egy-egy kérdésünkkel kapcsolatban, érdemes azt keresni, mire építünk. Ebben a keresésben segítség a ma hallott három szempont: Istentől van-e személyes megértésem? Hogyan viszonyulok a gyülekezetem hitéhez vagy hogyan látnak a testvéreim? És milyen hatással van a hitem az életemre, környezetemre? Keressük azt az alapot, amely egyedül megbízható: Jézus Krisztust! Ámen!

(Krisztován Márton)